

అనుభవం

“అడదానికి అంత అహం పనికిరాదమ్మా! దెబ్బయ్యేళ్ళ జీవితం చూసినదాన్ని- తల పండిన అనుభవాలతో చెప్ప తున్నాను. నువ్వెంత చదువుకుని మగాడితో పాటు ఉద్యోగం చేస్తూ సంపాదిస్తున్నా, మగాడు అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడని నువ్వు మగాడితో పాటు రెచ్చిపోయి, జీవితాన్ని రోడ్డెక్కించి నప్పులపాలుచేసుకోవడం గొప్పనుకుంటున్నావా? మొగుణ్ణి వీధిలోకి లాగి నువ్వు సాధించేదేమిటి? నువ్వే నా కూతురివైతే వ్యవహారం ఇంతవరకు రానిచ్చేదాన్ని కాదు. నువ్వు నాకేమవుతావని నేనింత బాధపడాలి? కేవలం నా ఇంట్లో అద్దెకుండేదానివి అని ఎంత అనుకున్నా, పెద్దదాన్ని కాబట్టి నువ్వు ఏట్లో దిగుతుంటే చూస్తూ ఊరుకోలేకపోతున్నాను. నీ మూలాన నా ఇల్లు ఒక సంత లాగా గుర్తించబడడం, అందరూ వింతగా నా ఇంటి వంక చూడడం నేను సహించలేనమ్మా. ఇలా చెప్పతున్నానని నువ్వు కోపగించుకున్నా నేనేమీ చెయ్యలేను. నువ్వు వెంటనే మరొక ఇల్లు చూసుకోవడం మంచిది. ఆడపిల్లకి చదువులూ, సంపాదనలూ, స్వేచ్ఛలూ వస్తే ఇలా కాక మరేమవుతుంది!...”

అర్ధరాత్రి దాటుతున్నా, దోమల్లా ముసు రుతున్న అలోచనలతో నిద్రపట్టక కొట్టు కుంటున్న సురోచనకి సాయంత్రం ఇంటా ఏద లలితాంబ ఇచ్చిన వార్తాంగ్, ఆవిడ విసిరిన బాకుల్లాటి విసుర్ల చెప్పల్లో గింగు రమంతున్నాయి.

తను తప్ప చేసిందా? తన నిర్ణయం- తనుచేసిన పని నలుగురిలోనూ తనని నవ్వులపాలు చేస్తుంది తెలిపే చేసింది. ప్రపంచంలో ఏ ఆడది ఇంతవరకూ ఎక్కడా చేయని పని తను చేసింది. ఆ పని చేసే వరకు తను అంతకీ తెలియగలదని తనకే తెలియదు. దెబ్బతిన్న మనసుకి రైల్వే, తెగింపు వాటికే వస్తాయేమో. సుదీర్ఘ నాలుగేళ్ళ వైవాహిక జీవితం తనని అటువంటి అనుభవమైన నిర్ణయం తీసుకునేలా చేసింది. తను చేసిన పని వల్ల ఇవటికే తను తెలుసుకున్నాళ్ళూ, తన ఇంటి రోడ్డున వెళ్ళేవాళ్ళూ తను చేసిన పని (అలితాంబ మాటల్లో 'విర్యాకం!') గురించి వింతగా, విద్వారంగా చెప్పుకుంటున్నారు. మంచో, చెడ్డో- తను రోటిలో తల పెట్టింది. ఇంక రోకటి పోటుకి భయపడడం అనవసరం. జరగజోయేది జరగని- అని మనసుని సమాధానపరచుకుని నిద్ర లోకి జారుకుంది.

బారెడు ప్రాద్దెక్కిన తర్వాత కిటికీలోంచి మీద పరుచుకుంటున్న ఎండకి ఉలిక్కిపడి లేచింది. ఆ రోజు ఆదివారం అని గుర్తుకు రావడంతో రిలాక్స్ అయింది. ఒక్కరే కాఫీ కలుపుకుని తాగుతూ- సుదీర్ఘ లేకపోవడంతో ఎంత హాయిగా, స్వేచ్ఛగా వుంది! అనుకుంది. పెళ్ళితో మగాడికి మరొక వ్యక్తి మీద అధికారం, అదుపు దొరికి లేని గొప్పతనాన్ని ఫీలయితే- అదే పెళ్ళితో ఆడది స్వేచ్ఛ పోగొట్టుకుని తనని తాను కుంచించుకుంటుందేమో. జత కట్టిన తరువాత స్వేచ్ఛను కోల్పోయే ఆడప్రాణి వుట్టలో ప్రి మాలమేనేమో! సుదీర్ఘ ఇంట్లో లేకపోవడంతో తనకి కోల్పోయిన స్వేచ్ఛ తిరిగి వచ్చినట్లయింది. వారం క్రితం తను ఆ బోర్డు రాయింది గేటుకి కట్టాక తనలో ఘర్షణపడి వెళ్ళిపోయిన సుదీర్ఘ ఇంకా ఇంటి ముఖం చూడలేదు. తను ఆ బోర్డు తీసేస్తేనే గాని ఆతను రాదు. అతను మారితేనే గాని తను ఆ బోర్డు తియ్యడు! ఈ వూట తనకి ఇష్టమైనవన్నీ చేసుకుని తినాలి. ముందు ఉత్కాలిన చీరల సంగతి చూడాలి అనుకుంటూ పెరట్లోకి నడిచింది.

“అమ్మామ్మ సులోచనా! నీ కోసం ఎవరో ప్రెస్టేజీలు వచ్చారు. తలుపు తియ్య” అని అలితాంబ గొంతు గట్టిగా వినిపించడంతో సబ్బు చేతులు తుడుచుకున్న తలుపు తీసింది. ఎవరో ఇద్దరు అగంతకులు తమని 'యోచన' పత్రిక విలేజులమని పరిచయం చేసుకున్నారు. ఇంటి గేటుకి తగిలించిన బోర్డు గురించి తెలిసి అభ్యంతరం లేకపోతే ఇంటిరూపాన్ని చేసి పత్రికలో వెయ్యటానికి వచ్చామని పాల్గొనగా చెప్పారు. అభ్యంతరం చెప్పాల్సిన అవసరం ఏమీ కనిపించక డ్రాయింగ్ రూంలో కూర్చో పెట్టి కిచెన్లోకి వెళ్ళి రెండు కాఫీకప్లతో వచ్చింది.

“మీ గురించి తెలుసుకోవచ్చా మేడమ్...?” కాఫీ సీప్ చేస్తూ టీవీ

కార్డర్ ఆన్ చేసి అడిగాడు.

“వెల్. నా పేరు సులోచన. ఎమ్మె లిటరేచర్. విమెన్ కాలేజీలో ఇంగ్లీషు లెక్చరర్.”

“మీ గేటుకి తగిలించిన బోర్డు చూసాం. సాధారణంగా కొన్ని ఇళ్ళ గేట్లకి 'కుక్క వుంది- జాగ్రత్త' అనే బోర్డు చూస్తాం. కాని మీరు తగిలించిన బోర్డు చాలా పెన్నే షనల్ గా వుంది. ఆ బోర్డుకి అర్థమేమిటో, అది ఎందుకు తగిలించారో తెలుసుకోవాలని కుతూహలం కలగడం సహజమేమీ కాదనుకుంటాను...”

“కుక్క విశ్వాసపాత్రమైన జంతువు. తనకి అన్నం పెట్టి యజమాని ఇంటిని విశ్వాసంగా కాపలా కాస్తుంది. కొత్తవాళ్ళని, ప్రమాదకరంగా కనిపించే వ్యక్తుల్ని ఎవరైతే రోపకీ రానీయదు, ఒక రకంగా మనిషి పాటి మనిషి నమ్మడం కన్నా కుక్కని నమ్మడమే మేలనిపిస్తుంది. 'కుక్క వుంది- జాగ్రత్త' అనే బోర్డు చూసి ఇంటికి వచ్చేవాళ్ళు జాగ్రత్త పడతారు.

ఆ బోర్డు లేకపోతే ఇంటికి వచ్చే వాళ్ళకి ప్రమాదం. నా ఉద్యోగ రీత్యా సమాజంలో నాకో స్టేటస్ వుంది, గౌరవం వుంది. నా అవసరం వుంది, ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ చదువుకునే ఆడవాళ్ళు, కాలేజీ ఆడపిల్లలూ నిత్యం నా ఇంటి కొస్తూంటారు. నా కోసం నా ఇంటికి వచ్చే ఆడ వాళ్ళకి ప్రమాదం జరగకూడదనే ఉద్దేశంతో ఆ బోర్డు పెట్టాను”

“ఎవరి వల్ల ప్రమాదం జరగకూడదని...?”

“నా మొగుడి వల్ల...”

“అంటే... కొంచెం వివరిస్తారా?”

“వెల్. నా భర్త కూడ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్, బ్యాంక్ ఆఫీసర్. సంప్రదాయ బద్ధంగా పెద్దలు కుదిర్చే, కట్ట కానుకలతో జరిగే వివాహాల పట్ల నాకు ఏవగింపు. అందుకని తగిన వరుడి కోసం పేపరు ప్రకటన ఇచ్చి, వచ్చిన వాళ్ళలో ఈయనంటే వచ్చి పెళ్ళిచేసుకున్నాను”

“నచ్చి అంటే...?”

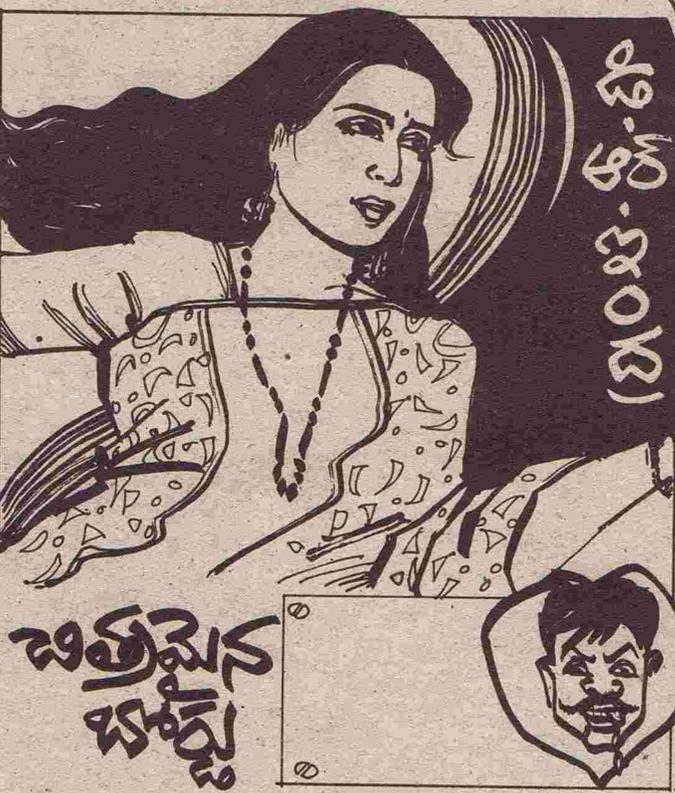
“మంచి చదువు, మంచి జాబ్, అందమైన పెర్సనాలిటీ- తగిన జోడి అనిపించింది”

“మరి ఆయనతో మీ కొచ్చిన ఇబ్బందేమిటి...?”

“అతను మేడిపండు! పైకి కనిపించే అందమైన రూపం వెనుక అసభ్యకరమైన అంతరంగం. అతనికి ఆడపిచ్చి, కంటికి కాస్త నడరుగా కనపడే ఆడదానికల్లా గాలం వేస్తాడు. మంచి- చెడ్డా, వైవాహిక జీవితపు కట్టుబాట్లు వంటి ఏ విలువల మీదా గౌరవం లేని మనిషి. అతని బుద్ధి తెలిసి కొత్తలో బాధపడ్డాను. నచ్చవచ్చాను. బెదిరించాను. పోట్లాడాను, అసభ్యించుకున్నాను. ఏమీ లాభం లేదు. వుట్టుకతో వుట్టిన బుద్ధి పుడకలతో గాని పోదు.

తన మేధస్సువంతా కుతర్కానికి ఉపయోగిస్తాడు.

“నేను ఏ ఆడదాన్ని వాళ్ళ ఇష్టానికి వుత్తేకంగా రీప్ చెయ్యడంలేదే- అంటాడు. 'చెరువుగట్టుకి వెళ్ళి గాలం పేసి కూర్చుంటాం. చేపలు పడితే ఇంటికి తెచ్చుకుని భోంచేస్తాం. ఎరకీ ఆతలో వలలో చిక్కడం చేప తప్పే కాని గాలం వేసేవాడి

తప్ప కాదుగా. నా వలలో పద్దవాళ్ళని ఎంజాయ్ చేస్తాను. కావాలని ఎవరినీ మోసం చెయ్యనే. పెళ్ళయి పెళ్ళాంపువ్వనాడనని తెలిసి కూడా నా వలలో పడితే అది నా తప్పా? వూల తోటలో ఒకే తుమ్మెద అనేక వందల వుప్పులపై నాలి లేనే పీటడం లేదా? రోజూ ఒకే కూర వండితే తినడం ఎలా బోరో- రోజూ ఒకే ఆడదానితో ఇదవడం అంతే బోర్. నాలుక ఇద్దుచులూ కావాలనుకోవడం ఎంత సహజమో అలాగే ఈ విషయంలోనూ రకరకాల రుచులు అశించడంలో తప్పేమిటి? జీవితం ఆనందించదానికే...! అంటూ కుతర్కం లేవదీయడంలో దిట్ట.

జంతువులన్నటికీ మేటింగ్ సీజన్ వున్నాయి. జాతి వునరుత్పత్తి కోసమే అవి వుట్టి కార్పంలో పాల్గొంటాయి. సమయం- సందర్భం, సహజం, అసహజం అంటూ లేక ఎవ్వడు పడితే అన్నడు పెక్టోల్ పాల్గొనే ఏకైక జంతువు మనిషి! మంచి-చెడ్డా, పాపం-పుణ్యం, వాని-వరస వంటి వాటి గురించి అలోచించగలిగే మానసిక పరిణతి కలిగి వుండి కూడా వాటి గురించి అలోచించని జంతువు కూడా మనషి.

నా మొగుడూ అటువంటి జంతువే. స్వంత తల్లి, చెల్లి కాకపోతే ఏ ఆడదాన్నయినా పక్కలోకి లాక్కోవడానికి వెయ్యని ఎత్తులు లేవు. ఆడదాని వంపు సాంపుల వంక, రొమ్ముల వంక, చివరకీ వంటి నిండా చీర కప్పకున్నా వస్త్రంగా కనిపించే పాదాలని సైతం వదలక- రోజూ తరబడి అన్నం ఎరగని చిచ్చుగాడిలా ఆశగా, అబగా చూసే మగపురుగుల కంటే- నోటపడ్డ జీవాన్ని కరకర నమిలి మింగే మొసళ్ళు చాలా నయం.”

“ఇటువంటి ఏకకామానుభూతుల మన స్థైర్యలు ఎలా ఏరడతాయని మీరు భావిస్తున్నారా మేడమ్?”

“పురుషాధిక్య సమాజపు వికృత రూపపు పరిణామం అది. ప్రిన్సిపల్స్ జరబుల్ థింగీగా, వ్యాపార వస్తువుగా చూపెట్టి

నా చెంప పగలగొట్టాడు. నేను చేసిన పని వల్ల అతని పేరుతో బాటు నా పేరూ జాగుప్పకరమైన ప్రచారానికి లోనవుతుందనీ, మా వైవాహిక బంధానికి మున్న తప్పదని తెలిసి ఈ పని చేసాను. అతను నాకు విదాకులిచ్చి మరో పెళ్ళి చేసుకోడానికి ప్రయత్నించవచ్చు. అతని సంగతి తెలియని ఏ ఆడదైనా వాలాగే మోసపోవచ్చు. అలా ఏ ఆడదీ మోసపోకుండా చెయ్యడమే ఆ బోర్డు పెట్టడంలో నా ఉద్దేశం”

“దాని వల్ల అతనికి వ్యవమంలాగా?”

“వండుకునేవాడికి ఒకటి కూర- అడుక్కునేవాడికి అరదై కూరలన్నట్టు అతనికి వ్యవం లేకపోవచ్చు. ఈ బోర్డు సంగతి తెలిసిన తర్వాత అతనికి మళ్ళీ పెళ్ళి కావడం కష్టం కావచ్చు. అటువంటి వ్యక్తుల గురించి బయటి ప్రపంచానికి చెప్పడం వల్ల నాకు వ్యక్తిగతంగా నష్టమే గానీ లాభం ఏమీ లేదు. కానీ అటువంటి మగవాళ్ళు మేలే ఈగో మీద వాస్తవికత కొట్టి పభ్య సమాజంలో మనుషులుగా వాళ్ళ పరిమి తుట్టి గుర్తుచెయ్యటానికి నేను చేసిన పని కొంతైనా పని చేస్తుందనుకుంటున్నాను.”

“మీ బోర్డు చూసిన ప్రజల రియాక్షన్ ఎట్లా వుందో గమనించే వుంటారు. దానిపై మీ అభిప్రాయం చెప్తారా?”

“నేను చేసిన పనిని బయటివాళ్ళే కాదు. నా కుటుంబ సభ్యులు సైతం అంగీకరించలేరు. నలుగురూ నడిచే దారి ఎంత అసభ్యంగా వున్నా పరో- దానికి భిష్టంగా వదిలే వింతగా, కోపంగా, వెలివేసినట్టు చూస్తారు. నా విషయంలోనూ అంతే. నిన్నటివరకూ అందరికీ ఎంతో గౌరవనియురాలవైన నేను ఇప్పుడు అందరికీ లాఫింగ్ స్టాక్ అయ్యాను. నా బోర్డు చూడడానికి పని గట్టుకుని మగాళ్ళు ఈ వీధిలో మనలడం చూసాను. వున్న వ్యవస్థని ఎదిరించి కొత్త విలువల కోసం పోరాడటమేమీ ఎదురు దాడి, దెబ్బలు తప్పవని తెలుసు. అలా అని ఇంత చదువుకుని పిరికితనంతో అన్యాయాన్ని, అసభ్యత్వి భరిస్తూ బ్రతకడాన్ని సహించలేను. వ్యవస్థతో పోరాడే వాళ్ళని లోకం ఎన్నడూ క్షమించదు. అయినా వాళ్ళ పోరాట ఫలితాలని తరువాత తరాలు అనుభవిస్తున్నాయి. నా పోరాటం మంచో-చెడ్డో కాలమే నిర్ణయిస్తుంది.”

“సంప్రదాయ వివాహ పద్ధతుల్ని కాదని మీరు స్వతంత్రం చేసుకున్న పెళ్ళి విఫలమయిందిగా. పెద్దలు కుదిర్చే పెళ్ళిచే మంచినపించడంలేదా మేడమ్?”

“ఇదే పరుణ్ణి పెద్దలే కుదిర్చి చేసే వున్నా- జరిగింది ఇదేగా. పెళ్ళిళ్ళు వస్త్రసీ పెళ్ళి జరిగే పద్ధతి మీద ఆధారపడి వుండదు. వివాహ వ్యవస్థ పట్ల, దంపతుల నైతిక విలువల పట్ల నమ్మకం, గౌరవం లేని వ్యక్తులతో పెళ్ళి- ఆది సంప్రదాయబద్ధంగా జరిగినా లేక స్వంత నిర్ణయం మీద జరిగినా ఫెయిలయి తీరుతుంది. నేను స్వతంత్రం చేసుకోవడం తప్పనుకోవడం లేదు.

“మీ భవిష్యత్ కార్యక్రమం...?”

“ఆడవాళ్ళకి- మగాళ్ళకి వేరు వేరు నైతిక విలువలు పాటించబడడం మూనేవరకూ నా పోరాటం ఆపను. ఈ పోరాటంలో నేనొక్కరినే సైనికురాలివైనా వెనుదియ్యను. గెలుపు ఓటములు ముఖ్యం కాదు. పోరాట స్ఫూర్తి ముఖ్యం.”

“ప్రీ పురుషుల సమాన విలువల కోసం నిలబడే మా పత్రిక మీకు నైతికపరమైన మద్దతు నిస్తుంది మేడమ్” అంటూ రిపోర్టర్లు లేచారు. వాళ్ళని గేటు వరకు సాగనంపడానికి సురోచన కూడా లేచింది.

ఆ రోడ్డు మీద కొత్తగా వెళ్ళేవాళ్ళో, లేక మొదటివారి చూసేవాళ్ళో కాబోలు- ఆ గేటు మీద కొట్టవచ్చినట్టు కనబడుతున్న “మగాడున్నాడు- జాగ్రత్త” అనే ఎర్ర అక్షరాల బోర్డు వంక అగి మరీ చూస్తున్నారు. సులోచన తన పనులయ్యాక కొత్త ఇంటి వేటకీ బయలుదేరింది.